

(1)

ਅਪੀਲੀ ਸਿਵਲ

ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ ਜੇ. ਦੇ ਅੱਗੇ

ਬਸੰਤ ਲਾਲ, - ਮੁਦਈ-ਅਪੀਲੈਂਟ।

ਬਨਾਮ

ਬਾਰੂ ਅਤੇ ਹੋਰ,—ਜਵਾਬਦਾਤਾ।

1957 ਦੀ ਨਿਯਮਤ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਨੰ. 1086.

1965

August 17th

ਕੋਰਟ ਫੀਸ ਐਕਟ (1870 ਦਾ VII)- ਐੱਸ. 12—ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਡਿਕਰੀ ਕਰਨਾ — ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੇ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੁਕਮ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਪਰ ਮੁਦਈ ਦਾਅਵੇ ਦੇ ਨਾਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤੇ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ — ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈ ਅਤੇ ਅਪੀਲ ਦੇ ਮੈਮੋਰੈਂਡਮ 'ਤੇ ਨਾਕਾਫੀ ਮੋਹਰ ਲੱਗੀ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਮੁਦਈ 'ਤੇ ਵਾਧੂ ਅਦਾਲਤੀ ਫੀਸ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਅਪੀਲ ਦੇ ਮੈਮੋਰੈਂਡਮ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦੇਣਾ — ਮੁਦਈ ਨੇ ਹੁਕਮ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ — ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨਾ—ਕੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੈ।

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਸਿਰਫ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ ਦਾ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਘਾਟੇ ਵਾਲੀ ਅਦਾਲਤ - ਸਿਰਫ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਉਸ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਫੀਸ ਲਗਾਈ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਪੂਰੇ ਵਿਸ਼ੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ। ਸੂਟ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਜੇਕਰ ਘਾਟੇ ਵਾਲੀ ਕੋਰਟ-ਫੀਸ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕੋਈ ਉਚਿਤ ਅਪੀਲ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਉਹ ਨੋਟਿਸ ਲੈ ਸਕੇ ਅਤੇ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਅਯੋਗ ਕਰਾਰ ਦੇ ਕੇ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਪਰ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਮੁਦਈ-ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਅਸਫਲਤਾ 'ਤੇ ਪੂਰੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ।

ਅਦਾਲਤੀ ਫੀਸ ਵਿੱਚ ਘਾਟੇ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਦੋਂ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੇ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹੁਕਮ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਸੀ।

11 ਜੂਨ, 1957 ਦੀ ਮਿਤੀ, 11 ਜੂਨ, 1957 ਨੂੰ ਵਧੀ ਹੋਈ ਅਪੀਲੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਵਾਲੇ ਸੀਨੀਅਰ ਸਬ-ਜੱਜ, ਕਰਨਾਲ, ਸ਼੍ਰੀ ਬਨਵਾਰੀ ਲਾਲ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਤੋਂ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ, ਮੁਦਈ ਦੀ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਅਤੇ ਕੋਰਟ ਫੀਸ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 10(2) ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੇ ਗਏ ਸੈਕਸ਼ਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਖਰਚਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਮੁਕੱਦਮਾ, ਮਨਜ਼ੂਰਸ਼ੁਦਾ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਉਚਿਤ ਕੋਰਟ ਫੀਸਾਂ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਨਾ ਕਰਨ ਲਈ।

ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਡੀ.ਸੀ.ਗੁਪਤਾ।

ਡੀ.ਐਸ. ਕੀਰ, ਐਡਵੋਕੇਟ, ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਲਈ।

ਨਿਰਣਾ.

ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ, ਜੇ

ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ, ਜੇ.—ਇਹ ਦੂਸਰੀ ਅਪੀਲ ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਹਾਲਤਾਂ ਵਿਚ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮਾ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਸਦੇ ਘਰ ਦੀ ਪੱਛਮੀ ਕੰਧ ਵਿੱਚ ਉਸ ਕੋਲ ਪੰਜ ਖਿੜਕੀਆਂ, 9 ਵੈਂਟੀਲੇਟਰ ਅਤੇ 2 ਗਟਰ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ 20 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਉਸ ਨੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਦੀ ਨਾਲ ਲੱਗਦੀ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਸੁਖ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹਾਸਲ ਕਰ ਲਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਇੱਕ ਕੰਧ ਬਣਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਮੁਦਈ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇੱਕ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਮੁਦਈ ਦੀ ਕੰਧ ਦੇ ਚਾਰ ਫੁੱਟ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕੋਈ ਕੰਧ ਖੜ੍ਹੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕੇ, ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਮਾਣੀ ਗਈ ਸਹੂਲਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕੋਰਟ-ਫੀਸ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ 130 ਰੁਪਏ ਸੀ ਅਤੇ ਕੋਰਟ-ਫੀਸ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੇ ਦੋ ਵੈਂਟੀਲੇਟਰਾਂ ਵਿੱਚ ਰੁਕਾਵਟ ਪਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਕੰਧ ਦੇ ਇੱਕ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਪਰ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਹਾਈ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਪਰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਬਣਾਈ ਗਈ ਕੰਧ ਨੂੰ ਢਾਹੁਣ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਹੋ ਕੇ ਮੁਦਈ ਨੇ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ। ਉਥੇ, ਹੇਠਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਿਆ ਕਿ ਹਰੇਕ ਓਪਨਿੰਗ ਨੂੰ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਇੱਕ ਵੱਖਰਾ ਕਾਰਨ ਮੰਨਦੇ ਹੋਏ ਕੋਰਟ-ਫੀਸ 'ਨੂੰ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਵੀ ਅਦਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਉਸਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਨਾ

ਸਿਰਫ ਅਪੀਲ ਦੇ ਮੈਮੋਰੈਂਡਮ 'ਤੇ, ਬਲਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵੀ ਵਾਧੂ ਕੋਰਟ-ਫੀਸ ਲਗਾਉਣ ਦਾ ਸਮਾਂ ਦਿੱਤਾ। ਅਜਿਹਾ ਨਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ 'ਤੇ, ਮੁਦਈ ਦਾ ਸਾਰਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ, ਇਸ ਤੱਥ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਨਾ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਮੁਦਈ ਧਿਰ ਦੁਆਰਾ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹੁਕਮ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਹੋ ਕੇ ਮੁਦਈ ਨੇ ਇਹ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ।

ਸਤਿਕਾਰਤ ਹੇਠਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ ਕਿ ਕੋਰਟ-ਫੀਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 12 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (ii) ਲਾਗੂ ਹੈ ਅਤੇ, ਇਸ ਲਈ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਧਾਰਾ 12 ਦਾ ਉਪ ਧਾਰਾ (i) ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਕਿਸੇ ਮੁਦਈ ਜਾਂ ਮੈਮੋਰੈਂਡਮ 'ਤੇ ਕੋਰਟ-ਫੀਸ ਦੀ ਮੁਨਾਸਬਤਾ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰੇਗੀ ਅਤੇ ਇਹ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਅੰਤਿਮ ਅਤੇ ਬਾਈਡਿੰਗ ਹੋਵੇਗੀ। ਫਿਰ ਉਪ-ਧਾਰਾ (ii) ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਚਲਦਾ ਹੈ:

-

“ਪਰ ਜਦੋਂ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਅਪੀਲ, ਹਵਾਲਾ ਅਤੇ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਅਜਿਹੀ ਅਦਾਲਤ ਇਹ ਸਮਝਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਕਤ ਸਵਾਲ ਦਾ ਗਲਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਮਾਲੀਏ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਲਈ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਨੂੰ ਉਸ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋਵੇਗੀ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਅਜਿਹੀ ਫੀਸ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਇੰਨੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਵਾਧੂ ਫੀਸ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿੰਨਾ ਭੁਗਤਾਨ ਯੋਗ ਸੀ ਜੇਕਰ ਸਵਾਲ ਦਾ ਸਹੀ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਧਾਰਾ 10, ਪੈਰਾ (ii) ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੇ।”

ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੀ ਦਲੀਲ ਸੀ ਕਿ ਜੇਕਰ ਦਲੀਲਾਂ ਦੀ ਖ਼ਾਤਰ ਇਹ ਲਿਆ ਜਾਵੇ ਕਿ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈ ਦੀ ਮੋਹਰ ਨਾਕਾਫ਼ੀ ਸੀ, ਤਾਂ ਵੀ ਅਪੀਲ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਮਾਮਲਾ ਸਿਰਫ਼ ਦੋ ਵੈਂਟੀਲੇਟਰਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੇ ਬੰਦ ਹੋਣ 'ਤੇ ਮੁਦਈ ਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪੂਰਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ, ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਹੇਠਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਕੋਲ ਪੂਰੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਦਲੀਲ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ, ਉਸਨੇ ਰਾਜ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਬਨਾਮ ਕਿਊਬਰਾਮਨਿਅਨ (1) ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ, ਜੋ

ਬਸੰਤ ਲਾਲ
ਬਨਾਮ
ਬਾਰੂ ਅਤੇ
ਹੋਰ
ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ, ਜੇ.

ਕਿ ਇੱਕ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਫੈਸਲਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਹੈੱਡ-ਨੋਟ (ਏ) ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਚਲਦਾ ਹੈ: -

“ਜਿੱਥੇ ਸਿਰਫ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ ਦਾ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਅਪੀਲੀ-ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਘਾਟੇ ਦੀ ਅਦਾਲਤ-ਫੀਸ ਸਿਰਫ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਉਸ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹੀ ਵਸੂਲੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਪੂਰੇ ਸੂਟ ਦੇ ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ।”

ਜੇਕਰ ਘਾਟੇ ਦੀ ਕੋਰਟ-ਫੀਸ ਕੇਵਲ ਉਸ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹੀ ਲਗਾਈ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੋ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੈ ਕਿ ਘਾਟੇ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਨਾ ਕਰਨ 'ਤੇ, ਉਸ ਹਿੱਸੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦਲੀਲ ਵਿੱਚ ਜ਼ੋਰ ਜਾਪਦਾ ਹੈ।

ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਇੱਕ ਹੋਰ ਇਤਰਾਜ਼ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਮਾਣਯੋਗ ਹੇਠਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਖੋਜ ਅਨੁਸਾਰ ਅਪੀਲ 'ਤੇ ਵੀ ਕੋਰਟ-ਫੀਸ ਕਾਫ਼ੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਅਜਿਹਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਅਪੀਲ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਚੁੱਕਿਆ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਪਹਿਲਾ ਕਦਮ, ਅਪੀਲ 'ਤੇ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਉਚਿਤ ਅਦਾਲਤੀ ਫੀਸ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣਾ ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ ਅਦਾਲਤ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 12 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (ii) ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਹੋਵੇ। ਦੁਬਾਰਾ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮਦਰਾਸ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਮਹਾਲਕਸ਼ਮੀ ਅੰਮਾਗਰੂ ਬਨਾਮ ਵੈਂਕਟਚਲਪਤੀ (2) ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ: -

“ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਅਪੀਲ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ, ਜੱਜ ਨੂੰ ਅਸਲ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸੀ।”

ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਕਿਸੇ ਅਥਾਰਟੀ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵੇਖਣਾ ਬਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਉਸ ਹੁਕਮ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸ ਨੂੰ ਹੋਰ ਉਸਾਰੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਉਪਨਿੱਗ ਵਿੱਚ ਰੁਕਾਵਟ ਪਵੇ। ਇਹ ਕੇਵਲ ਮੁਦਈ ਹੀ ਸੀ, ਜੋ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਉਸ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ

ਵਿਰੁੱਧ ਦੁਖੀ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਦੇ ਓਪਨਿੰਗ ਬੰਦ ਹੋ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਇਸ ਲਈ ਹੇਠਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਮਾਮਲਾ ਸਿਰਫ ਦੇ ਵੈਂਟੀਲੇਟਰਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਅਪੀਲ ਵੀ ਹੇਠਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਅਨੁਸਾਰ ਮੋਹਰ ਹੋਠ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕੋਈ ਉਚਿਤ ਅਪੀਲ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਇਕੋ ਇਕ ਤਰੀਕਾ ਸੀ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਦੇ ਮੈਮੋਰੈਂਡਮ 'ਤੇ ਸਹੀ ਕੋਰਟ-ਫੀਸ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਇਹ ਭੁਗਤਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਤਾਂ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਕੋਈ ਹੋਰ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਿਆ। ਮਦਰਾਸ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਜ਼ਰੀਏ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਸ ਲਈ, ਮੈਂ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਹੇਠਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਮੈਂ ਇਸ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹਾਂ, ਹੇਠਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਅਤੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕਰਦਾ ਹਾਂ। ਕੇਸ ਦੀਆਂ ਅਜੀਬ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ, ਲਾਗਤਾਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਹੁਕਮ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

ਬੀ.ਆਰ.ਟੀ.

ਸਿਵਲ ਸਮੀਖਿਆ

ਡੀ ਫਲਸ਼ੋ, ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਅਤੇ ਮੋਹਰ ਸਿੰਘ, ਜੇ. ਦੇ ਅੱਗੇ

ਜੇਗਿੰਦਰ ਕੋਰ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ, - ਪਟੀਸ਼ਨਰ,

ਬਨਾਮ

ਜਸਬੀਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ, -ਜਵਾਬਦਾਤਾ।

1964 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਵੀਜ਼ਨ ਨੰ. 260.

ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸ਼ਨ ਐਕਟ (1913 ਦਾ I)- ਐੱਸ. 15(2) (ਬੀ) (ਦੂਜਾ) — ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਪੈਂਡਿੰਗ ਦੌਰਾਨ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਕਰੇਤਾ ਦੇ ਪਤੀ ਦਾ ਭਰਾ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਲੰਬਿਤ ਮਿਆਦ ਦੌਰਾਨ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ—ਉਸ ਦੇ ਪੁੱਤਰ— ਕੀ ਉਹ ਆਪਣੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਾਂ ਵਜੋਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸ਼ਨ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮ੍ਰਿਤਕ ਮੁਦਈ ਦਾ ਵਾਰਸ, ਮੁਕੱਦਮਾ ਜਾਰੀ ਰੱਖ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜੇਕਰ, ਵਿਕਰੀ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਉਸ ਕੋਲ

ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਖਾਲੀ ਕਰਨ ਦਾ ਸੁਤੰਤਰ ਅਧਿਕਾਰ ਸੀ। ਮ੍ਰਿਤਕ ਮੁਦਈ ਦੇ ਪੁੱਤਰਾਂ-ਮੌਜੂਦਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਪੂਰਵ-ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸਨ ਐਕਟ, 1913 ਦੀ ਧਾਰਾ 15(2) (ਬੀ)-ਦੂਜੇ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਜਿਹਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਸਲਈ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ, ਉਸਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਜੋਂ ਉਚਿਤ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਨੁਮਾਇੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਲਈ ਸਮਰੱਥ ਹਨ।

21 ਅਗਸਤ, 1964 ਨੂੰ ਮਾਣਯੋਗ ਜਸਟਿਸ ਸ਼ਮਸ਼ੇਰ ਬਹਾਦੁਰ ਦੁਆਰਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਵਾਲ ਦੇ ਕਾਰਨ ਇੱਕ ਵੱਡੇ ਬੈਂਚ ਕੋਲ ਕੇਸ ਰੈਫਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਮਾਨਯੋਗ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਸ੍ਰੀ ਡੀ. ਫਲਸ਼ਾਅ ਅਤੇ ਮਾਣਯੋਗ ਸ੍ਰੀਮਾਨ ਜਸਟਿਸ ਮੇਹਰ ਸਿੰਘ ਦੀ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ 25 ਅਗਸਤ, 1965 ਨੂੰ ਕੇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ।

6 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1964 ਦੇ ਸ੍ਰੀ ਐੱਨ.ਐੱਸ. ਸਵਰਾਜ, ਸਬ-ਜੱਜ, ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ, ਮੁਕਤਸਰ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਲਈ ਧਾਰਾ 115 ਸੀਪੀਸੀ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਵਾਰਸਾਂ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ ਤੇ ਲਿਆਉਣ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮਾ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ ਲਈ, ਪਟੀਸ਼ਨ।

ਐਫ. ਸੀ. ਮਿੱਤਲ, ਅਤੇ ਬੀਐਸ ਗੁਪਤਾ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ।

ਐਚ. ਐਲ. ਸਰੀਨ, ਅਤੇ ਮਿਸ ਆਸ਼ਾ ਕੋਹਲੀ, ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ।

---

(1) ਏ.ਆਈ.ਆਰ., 1938 Mad. 278.

(2) (1891) 1 ਐਮ.ਐਲ.ਜੇ. 528.

ਸੀਮਾ ਰਾਣੀ (ਅਨੁਵਾਦਕ)

ਡਿਸਕਲੇਮਰ : ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਿਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪਰਮਾਣਿਤ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜਿਹ ਦਿਤੀ ਜਾਏਗੀ।